

ΑΙΣΙΟΝ ΚΑΙ ΕΥΤΥΧΕΣ!

Αὕτη εἶναι ἡ πιό συνηθισμένη εὐχή τήν πρωτοχρονιά: «Ὁ νέος χρόνος νά εἶναι γεμάτος εὐτυχία!» Πού «τήν πουλᾶνε» ὁμως αὕτη τήν πολυπόθητη εὐτυχία; Ποιά εἶναι ἡ συνταγή της;

Κυκλοφόρησε σχετικά πρόσφατα βιβλίο μέ τίτλο «**Εὐτυχοκρατία - Πῶς ἡ βιομηχανία τῆς εὐτυχίας κυβερνᾷ τή ζωή μας**» (ἐκδ. ΠΟΛΙΣ), γραμμένο ἀπό τούς Ἔντγκαρ Καμπάνας (καθηγητή ψυχολογίας στό πανεπιστήμιο τῆς Μαδρίτης) καί Εὐᾶ Ἰλουζ (καθηγήτρια κοινωνιολογίας στό πανεπιστήμιο τῆς Ἱερουσαλήμ). Τό βιβλίο οὐσιαστικά καταγγέλλει τή σύγχρονη «βιομηχανία εὐτυχίας», ἡ ὁποία μέσω βιβλίων αὐτοβοήθειας καί οικονομολογῶν εὐτυχίας προωθεί μιά ἀντίληψη γιά τήν εὐτυχία ἀπλουστευτική, ἀτομικιστική καί καταναλωτική· σύμφωνα μέ αὕτη τήν ἀντίληψη ὁ ἄνθρωπος «πρέπει νά στοχεύει πάντα στήν αὐξηση τῆς ἀπόλαυσης, κοιτώντας μόνο τό συμφέρον του!» Αὐτός εἶναι καί ὁ δρόμος, γιά νά γίνει ὁ ἄνθρωπος δῆθεν αὐτάρκης καί νά μήν ἔχει ἀνάγκη κανέναν· κι ἄν κάπου χωλαίνει καί δέν τά καταφέρνει τόσο καλά, «θά πρέπει νά βρεῖ τά κλειδιά τῆς αὐτοβελτίωσης ἀποκλειστικά καί μόνο μέσα του»!

Οἱ ἐν λόγῳ ἐπιστήμονες σωστά καταλήγουν στό βιβλίο τους, ὅτι «ἕνα τέτοιο ἐγωιστικό κυνήγι τῆς ἀπόλαυσης μπορεῖ συχνά ὄχι μόνο νά εἶναι ἀσύμβατο μέ τή δικαιοσύνη, ἀλλά καί νά μᾶς ἀπομακρύνει ἀπό ἀξίες ὅπως ἡ ἀλήθεια, ἡ ἀλληλεγγύη καί ἡ φιλία».

* * *

Στίς 30 Ἰανουαρίου γιορτάζουμε τούς τρεῖς Μεγίστους Φωστήρες τῆς Ἐκκλησίας μας ἁγίους Βασίλειο, Γρηγόριο καί Ἰωάννη Χρυσόστο-

μο, οἱ ὁποῖοι μᾶς ἐδειξαν πρώτα μέ τή ζωή τους καί ἔπειτα μέ τά συγγράμματά τους τόν πιό ἀσφαλῆ δρόμο ἀληθινῆς εὐτυχίας!

Κατ' ἀρχήν μᾶς θυμίζουν ὅτι πηγῆ τῆς ἀληθινῆς εὐτυχίας καί χαρᾶς εἶναι ὁ Θεός. Ὁ Μέγας Βασίλειος λέει ὅτι «μόνο ὁ ἄνθρωπος πού κάνει χῶρο νά ἔλθει νά σκηνώσει μέσα του τό Ἅγιο Πνεῦμα, μπορεῖ νά ἔχει διαρκῆ χαρά καί εὐφροσύνη, ἀφοῦ μιά τέτοια χαρά εἶναι καρπός τοῦ Ἁγίου Πνεύματος» (ὁμιλία εἰς τόν ΛΒ' ψαλμόν). Ἀκόμη λέει, ὅτι «αὕτη ἡ ἀπερίγραπτη χαρά τοῦ Θεοῦ δέν ἔρχεται στόν ἐγωιστή ἄνθρωπο, πού νομίζει ὅτι εἶναι αὐτάρκης καί κυνηγᾷ τίς ἐπιπόλαιες ἀπολαύσεις, ἀλλά στόν ταπεινό ἄνθρωπο πού τηρεῖ τίς ἐντολές τοῦ Θεοῦ καί θρηνεῖ γιά τίς ἁμαρτίες του» (ὁμιλία εἰς τόν ΚΘ' ψαλμόν).

Τά ἴδια θά τονίσει μέ τό χρυσό του στόμα ὁ ἅγιος Ἰωάννης: «Ἄν ἀγαπᾶμε τήν ἀρετή», λέει, «τίποτε δέν ὑπάρχει πού νά μᾶς λυπεῖ. Ἡ ἀρετή μᾶς κάνει ἀρεστούς στόν Θεό καί καλοδεχομένους στούς ἀνθρώπους. Κι ἄν ἀκόμα κατά τήν ἀσκησή της συναντᾶμε πόνους, ὁμως ἡ συνειδησή μας εἶναι γεμάτη χαρά· μᾶς χαρίζει τέτοια ἐσωτερική ἡδονή, πού δέν περιγράφεται» (Ε.Π.Ε. 11, 166).

Μέ τίς εὐχές τῶν ἀληθινᾶ - καί εἰς τούς αἰῶνας! -εὐτυχισμένων ἁγίων Τριῶν Ἱεραρχῶν, ἄς ἀκολουθοῦμε τή δική τους ἐμπρακτῆ διδασκαλία, πού δέν ἔχει καμιά σχέση μέ «βιομηχανίες εὐτυχίας». Ἀντίθετα ἀποκαλύπτοντάς μας σέ ὅλο της τό μεγαλεῖο τήν ἀγάπη τοῦ Θεοῦ μᾶς δείχνει τόν δρόμο νά Τόν ἀγαπήσουμε κι ἐμεῖς τηρώντας τό θέλημά Του. Μόνο ἔτσι μποροῦμε νά ἀπαλλαγοῦμε ἀπό τόν μοναδικό ἔχθρό τῆς ἀληθινῆς εὐτυχίας μας, πού εἶναι ὁ ἐγωισμός.

Ἀρχιμ. Β. Α.

ΣΤΗΝ ΑΡΧΗ ΤΟΥ ΝΕΟΥ ΧΡΟΝΟΥ

*Αρχιμηνιά κι αρχιχρονιά κι αρχή τοῦ Γεναρίου,
Ἄγιος Βασίλης ἔρχεται ἀπὸ τὴν Καισαρεία.*

Πρωτοχρονιά χωρίς γιορτὴ τοῦ ἁγίου Βασιλείου εἶναι κάτι ἀδιανόητο γιὰ μᾶς τοὺς Χριστιανούς. Στὴ συλλογικὴ μας μνήμη οἱ δύο γιορτὲς συνδέθηκαν ἀξεχώριστα. Ἡ ἀνεπανάληπτη μορφή τοῦ μεγάλου ἁγίου ἀποτελεῖ δυναμικὸ πρότυπο, πλήρως καταξιωμένο στὴν κοινὴ συνειδηση καὶ ἀπολύτως δυνατὸ νὰ νοηματοδοτεῖ τὸν πολὺτιμο χρόνο ποὺ μᾶς χαρίζει ὁ Θεός. Καὶ εἶναι τὰ μέγιστα προσφιλῆς ὁ ἅγιος Βασίλειος σὲ ὅλους. Ὅργανικὰ ἐνταγμένοι στὴν ζωὴ τῶν ἀπλῶν ἀνθρώπων, ποὺ τὸν θέλουν συνοδοιπόρους κατὰ τὸν δικό τους τρόπο. Ἔτσι, κατ' αὐτοῦς, ὅταν ὁ Χριστὸς πρωτοπερπάτησε στὴ γῆ,

ἐβγήκε καὶ χαιρέτησε ὅλους τοὺς ζευγολάτες.

Τὸν πρῶτο ποὺ χαιρέτησε ἦτον Ἅγιος Βασίλης.

-Καλῶς τὰ κάνεις, Βασιλεῖο, καλὸν ζευγάριν ἔχεις.

Μὰ ἔχει νὰ κάνει καὶ μὲ τοὺς μορφωμένους ὁ ἅγιος, ἀφοῦ

βαστάει εἰκόνα καὶ χαρτί, χαρτί καὶ καλαμάρι, καὶ διακηρύττει:

-Ἀπὸ τὴ μάνα μ' ἔρχομαι καὶ στὸ σχολεῖο πηγαίνω,

νὰ μάθω τ' ἅγια γράμματα καὶ τ' ἅγιο Εὐαγγέλιο.

Ἀπὸ αὐτὸ τὸ ἅγιο Εὐαγγέλιο ὁ σοφότερος θεολόγος τῆς Ἐκκλησίας μας, ὁ οἰκουμενικὸς καὶ διαχρονικὸς μας διδάσκαλος, ὁ ἄριστος ἐρμηνευτὴς τῶν Γραφῶν Βασίλειος, μᾶς δίνει δυνατὰ μηνύματα γιὰ νὰ πορευόμαστε ὀρθὰ μέσα στὸν χρόνο τῆς ζωῆς μας. Ἄς ἀλιεύσουμε λοιπὸν κάτι ἀπὸ τὸ βάθος τῆς σοφίας του καὶ ἄς τὸ κάνουμε σύνθημά μας γιὰ τὴ νέα χρονιά.

Στὴν «Περὶ κρίματος Θεοῦ» ὁμιλία του (ΕΠΕ 8, 50-52) ὁ ἅγιος, μεταξὺ ἄλλων, ἀναφέρεται καὶ

σὲ κάτι ποὺ συμβαίνει συνήθως στοὺς καλοὺς ἀνθρώπους. Ναι, σ' αὐτοὺς ἀκριβῶς ποὺ διατείνονται καὶ λένε: «Ξέρεις τί καλὸς ἄνθρωπος ποὺ εἶμαι ἐγώ; Δὲν κάνω τὸ παραμικρὸ κακὸ σὲ κανέναν. Δὲν ἔχω πειράξει οὔτε μύγα ποτέ». Καὶ τὸ λένε μὲ κάθε εἰλικρίνεια. Τὸ πιστεύουν ἀπόλυτα.

Δὲν ψεύδονται καθόλου. Εἶναι ὄντως ἀληθινὸ αὐτὸ ποὺ λένε. Ὅμως, δὲν λένε παρὰ μόνο τὴ μισὴ ἀλήθεια. Ποιὸ εἶναι τὸ ἄλλο μισὸ ποὺ λείπει;

Δὲν ἀρκεῖ μόνο νὰ μὴ διαπράξουμε τὸ κακὸ ἀπέναντι στοὺς συνανθρώπους μας. Χρειάζεται παρὰ ἄλλα νὰ τοὺς νοιαστοῦμε μὲ ἀγάπη. Νὰ κάνουμε τὸ καλὸ σὲ ὅλους ἀδιακρίτως, καὶ πιὸ πολὺ στὸν ἐχθρὸ μας, μὲ ὅποιον τρόπο μποροῦμε. Τὸ νὰ ἀγνοοῦμε τὸν ἄλλον καὶ νὰ ἀδιαφοροῦμε γιὰ τὶς ἀνάγκες του, εἶναι ἐξίσου καταδι-

καστέο μὲ τὸ νὰ τὸν ἐχθρευόμαστε καὶ νὰ τοῦ κάνουμε κακὸ. **Ἡ παράλειψη τῶν ἀγαθῶν ἔργων εἶναι ἐξίσου κακὸ μὲ τὴ διάπραξη τῶν κακῶν**, λέγει ὁ ἅγιος Βασίλειος.

Καὶ φέρνει σὰν ἀπόδειξη τὸ γεγονός τῆς τελικῆς κρίσης, ὅταν ὁ Κύριός μας, κατὰ τὴν ἐξουσία ποὺ λόγῳ τῆς ἀπόλυτης ὑπακοῆς του ἔλαβε ἀπὸ τὸν Πατέρα, θὰ κρίνει «ζῶντας καὶ νεκρούς». Τότε θὰ πεῖ σ' αὐτοὺς ποὺ θὰ σταθοῦν ἀριστερὰ του: «Πορεύεσθε ἀπ' ἐμοῦ οἱ κατηραμένοι εἰς τὸ πῦρ τὸ αἰώνιον», ποὺ ἔχει ἐτοιμασθεῖ γιὰ τὸν διάβολο καὶ τοὺς ἀγγέλους του. Καὶ δὲν θὰ προσθέσει ὡς αἰτία, ἐπειδὴ φονεύσατε ἢ πορνεύσατε ἢ ἀδικήσατε ἢ πράξατε κάτι ἀπαγορευμένο, ἔστω καὶ ἐλάχιστο. Ἀλλὰ τί θὰ πεῖ; Ἐπειδὴ **δείξατε ἀμέλεια γιὰ τὰ ἀγαθὰ ἔργα**: Πείνασα καὶ δὲν μοῦ δώσατε νὰ φάγω, δίψασα καὶ δὲν μὲ ποτίσατε, ξένος ἦμουν καὶ δὲν μὲ περιμαζέψατε, γυμνὸς καὶ δὲν μὲ ντύσατε, ἀσθενὴς καὶ φυλακισμένος καὶ δὲν μὲ ἐπισκεφθήκατε (Ματθ. 25, 41-43).

Στὴν ἀρχὴ τοῦ νέου χρόνου ἢ χάρη τοῦ ἁγίου Βασιλείου ἄς μᾶς ἐνισχύει ὅλους νὰ κάνουμε πράξη τὰ θεόσοφα λόγια του!

Πρωτ. Δ. Μ.

ΚΑΡΑΝΤΙΝΑ: ΕΥΛΟΓΙΑ Ή ΚΑΤΑΡΑ;

Ο δημοσιογράφος Παύλος Παπαδόπουλος γράφει:

“Η απομόνωση είναι εύλογια. Η ταχύτητα πού είχε αποκτήσει ή κοινωνική ζωή μέ τίς «ύποχρεωτικές ύποχρεώσεις» της καί τά δεκάδες «πότε-θά-τά-πούμε» πού δέν θέλεις νά αποδεχτείς, αλλά οὔτε καί μπορείς νά ἀρνηθεῖς χωρίς νά προσβάλεις καί νά παρεξηγηθεῖς, μέ εἶχε κάνει νά σκέφτομαι πολύ σοβαρά τόν ἀσκητισμό καί τήν πιθανότητα τῆς μοναστηριακῆς ζωῆς.

Η ἀπομόνωση, λοιπόν, εἶναι εὐλογία, γιατί ὑποχωρεῖ ὁ θόρυβος καί ἡ «συνάφεια τοῦ κόσμου» καί διευκολύνεται ἡ προσέγγιση τῆς ἀλήθειας. Οὐσιαστικά, μέ τόν ἑαυτό μας μιᾶμε μιά ὁλόκληρη ζωή, ὑπό τό πρόσχημα τῶν σχέσεων μέ ἄλλους. Ἐπομένως, γιά νά ἔχουμε καλύτερη σχέση μέ τούς ἄλλους, πρέπει νά δώσουμε περισσότερο χρόνο στόν ἑαυτό μας, νά τόν γνωρίσουμε καλύτερα. Γνωρίζοντας καλύτερα τόν ἑαυτό μας, ἀνακαλύπτουμε νέες πλευρές τῶν ἄλλων.

“Ὅπως καί νά ἔχει το πρᾶγμα, ὅμως, ἡ καραντίνα καί τό λόκνταουν (=«κλείδωμα τῶν πάντων») μποροῦν νά δράσουν ὠφέλιμα. Κυρίως νά βροῦμε λύσεις γιά νά βοηθήσουμε περισσότερο τούς ἄλλους αὐτές τίς δύσκολες ὥρες. Μόνο ἔτσι θά βοηθήσουμε τόν ἑαυτό μας. Γιατί οἱ ἄλλοι εἶμαστε ἐμεῖς” (ἐφημ. ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ, 22-03-2020, Κ, σελ. 19-21).

Πολύ σοβαρές οἱ ἐπισημάνσεις τοῦ ἔμπειρου δημοσιογράφου. Ὅμως παρουσιάζουν

ἕνα θεμελιῶδες κενό: Δέν ἀναφέρεται πουθενά ὁ Χριστός. Ὅτι δηλαδή, ὁ Χριστός εἶναι τό σημεῖο ἀναφορᾶς τῶν πάντων, ὡς Θεός καί Δημιουργός· καί, ταυτόχρονα, ὡς Πατέρας στοργικός ὄλων τῶν ἀνθρώπων. Γι’ αὐτό καί μόνον ὁ Χριστός μπορεῖ, ἀληθινά, νά μᾶς παρηγορήσει στίς θλίψεις καί στίς ἀνάγκες μας. Καί, προπαντός, μόνον αὐτός μπορεῖ νά μᾶς δώσει τήν δύναμη καί τήν χάρη Του γιά νά ξεπεράσουμε ὁποιαδήποτε πνευματική ἢ ὑλική κρίση· εἴτε προσωπική εἴτε κοινωνική. Μέχρι ποῖο βαθμό μπορεῖ νά γίνει αὐτό; Μετά ἀπό τρεῖς αἰῶνες σκληρῶν διωγμῶν καί ἑκατομμύρια μαρτύρων, ἡ μισή Ρωμαϊκή Αὐτοκρατορία εἶχε γίνει χριστιανική! Χωρίς χρήση βίας ἢ κρατικῆς ὑποστήριξης (B. Ehrman, «Ὁ θρίαμβος τοῦ Χριστιανισμοῦ», ἐκδ. Oneword, 2018, σελ. 160-177). Αὐτό καί ἂν εἶναι ξεπέραςμα παγκόσμιας κρίσης!

“Ὅσον ἀφορᾶ τήν τωρινή κρίση, μποροῦμε νά καταλάβουμε καλύτερα τό σύνθημα «οἱ ἄλλοι εἶμαστε ἐμεῖς», μέ βάση τά λόγια τοῦ Χριστοῦ: «Ἡ δεύτερη μεγάλη ἐντολή, ἴση μέ τήν πρώτη καί ἐπίσης μεγάλη, εἶναι νά ἀγαπᾶς τόν πλησίον σου ὅπως τόν ἑαυτό σου». Ὅμως, αὐτό τό καταφέρνουμε μέ ἀποκλειστική προϋπόθεση, τήν πρώτη ἐντολή Του: «Νά ἀγαπᾶς τόν Κύριο, τόν Θεό σου, μέ ὅλη σου τήν καρδιά, μέ ὅλη σου τήν ψυχή καί μέ ὅλη τήν δύναμη τοῦ μυαλοῦ σου» (Ματθ. 22, 37-39). Ἄν τά ἐφαρμόζουμε αὐτά, τότε σίγουρα θά δοῦμε πολύ «καλύτερες μέρες» στήν ζωή μας!

Ἀρχιμ. Ν. Κ.

Ο ΒΑΠΤΙΣΤΗΣ

Ένας λογοτέχνης περιγράφει κάπου με λεπτομέρειες την συνάντησή δύο φίλων στο χωριό του ενός απ' αυτούς.

Κάποια στιγμή -γράφει- όπως περπατούσαν στην έξοχή, ένα περίεργο αλλά μέ όμορφα χρώματα πουλί πέταξε πάνω από τ'α κεφάλια τους. 'Ο φιλοξενούμενος τό θαύμαζε· πρώτη φορά τό έβλεπε. Μέ ενδιαφέρον τότε ρώτησε τόν ντόπιο φίλο του:

-Τί είναι αυτό; Πώς λέγεται;
Καί ό φίλος του του άπαντάει:
-Πού πās καί χάνεσαι, καημένε!
Δέν τρώγεται...

* * *

Στίς 7 'Ιανουαρίου, τήν επομένη τών Φώτων, γιορτάζουμε καί τιμάμε ιδιαίτερα τόν Βαπτιστή του Χριστού. Τόν Πρόδρομο 'Ιωάννη. Τιμάμε τόν Άγιο εκείνο, πού έμπρακτα περισσότερο ίσως από κάθε άλλο Άγιο έδειξε ότι αξία καί προτεραιότητα δέν έχει μόνο **δ,τι τρώγεται**.

Γιορτάζουμε τόν Βαπτιστή καί Πρόδρομο του Χριστού, πού έτοιμάσε «τήν όδόν του Κυρίου». Πώς έγινε Πρόδρομος ό άγιος 'Ιωάννης καί πώς έτοιμάσε τήν «όδόν του Κυρίου»;

Έμεις σήμερα ξέρουμε ότι ή έτοιμασία του έρχομού καί τής άφιξης ενός... «ΜΕΓΑΛΟΥ» γίνεται μέ τήν σχετική διαφήμιση, προπαγάνδα, δημοσιότητα καί θόρυβο.

Ό Πρόδρομος αντίθετα πήγε στην... έρημο. Πήγε στην έρημο όχι γιατί «ή κόλαση είναι οι άλλοι», όπως άποφαίνεται κάποιος φιλόσοφος. Όχι γιατί ήταν άκοινωνητος καί άπέφευγε τούς ανθρώπους. Ήξερε ό Πρόδρομος ότι προύποθεση καλής καί σωστής έπαφής, έπικοινωνίας καί συνεννόησης μέ τούς ανθρώπους είναι ό περιορισμός τής φιλαυτίας καί του άτομισμού. Πήγε στην έρημο ώστε μακριά από ποικίλες άφορμές καί συγχύσεις νά άποδυθεί σ' ένα δυναμικό καί επίπινο άγώνα έσωτερικής έλευθερίας για νά μπορεί έτσι νά κατανοεί, νά συμπονάει καί νά αγαπάει μέ γνησιότητα.

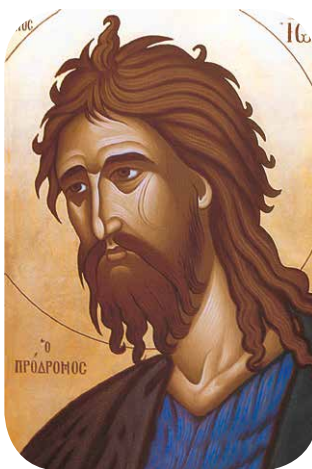
Έτσι ό Πρόδρομος έγινε «φωνή βοώντος εν τή έρήμω» καί έτοιμάσε τίς καρδιές τών ανθρώπων για νά δεχτούν τόν

Χριστό δίνοντας **ΜΑΡΤΥΡΙΑ ΖΩΗΣ** καί όχι άπλώς κάνοντας... προπαγάνδα.

Η Μαρτυρία ζωής καί τό παράδειγμα πείθει· όχι τά περίτεχνα λόγια.

Μακάρι ή Μαρτυρία του νά άφυπνίζει, νά οδηγεί καί νά φωτίζει καί έμάς σήμερα.

Άρχμ. Σ. Δ.

ΛΥΧΝΙΑ ΝΙΚΟΠΟΛΕΩΣ

Μηνιαίον Περιοδικόν

Ι. Μητροπόλεως Νικοπόλεως καί Πρεβέζης

Έκδότης: Μητροπολίτης Νικοπόλεως καί Πρεβέζης
Χρυσόστομος

Υπεύθ.: Άρχμ. Νίκων Κουτσίδης • ΤΗΛ. 2682051161
Κωδικός 270360

ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ 2021 • Άρ. Φύλλου 450 • Έτος ΜΑ'

Διανέμεται δωρεάν • Εισφορές δεκτές
Έκδοτική Παραγωγή «ΕΠΤΑΛΟΦΟΣ Α.Β.Ε.Ε.»
Άθίνα

